

۹۴۷۶

شماره

تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۷

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

ثبت

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت ۹۷/۵۲۷/۸۲/۱۱ صبح

تاریخ ثبت:

اقدام کننده: عصر ۱۴۰۰/۰۲/۲۷

شورای محترم نگهبان

طرح احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی که
 دو فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۳/۲/۱۳ تصویب و در
 جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۳/۲/۱۵ مجلس شورای اسلامی با
 اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴)
 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای
 محترم به پیوست ارسال می گردد.

مهدی کریبی
رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

بررسی

شماره

تاریخ

پیشت

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۴۲۷۹ / ۱۱ / ۸۷ / ۱۶ صبح

تاریخ ثبت: ۱۴۰۳ / ۲ / ۲۰ عصر

اقدام کننده: دفتر رئیس

طرح احترام به آزادیهای مشروع و حفظ حقوق شهروندی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون، کلیه محاکم عمومی، انقلاب و نظامی دادسراهای و ضابطان قوه قضائیه مکلفند در انجام وظایف قانونی خویش موارد ذیل را به دقت رعایت و اجراء کنند. متخلفین به مجازات مندرج در قوانین موضوعه محکوم خواهند شد:

- ۱ - کشف و تعقیب جرایم و اجرای تحقیقات و صدور قرارهای تأمین و بازداشت موقت می‌باید مبتنی بر رعایت قوانین و با حکم و دستور قضایی مشخص و شفاف صورت گیرد و از اعمال هرگونه سلاطیق شخصی و سوءاستفاده از قدرت و یا اعمال هرگونه خشنوت و یا بازداشت‌های اضافی و بدون ضرورت اجتناب شود.
- ۲ - محکومیت‌ها باید بروطیق ترتیبات قانونی و منحصر به مباشر، شریک و معاون جرم باشد و تا جرم در دادگاه صالح اثبات نشود و رأی مستدل و مستند به مواد قانونی و یا منابع فقهی معتبر (در صورت نبودن قانون) قطعی نگردیده اصل بر برائت متهم بوده و هر کس حق دارد در پنهان قانون از امنیت لازم برخوردار باشد.
- ۳ - محاکم و دادسراهای مکلفند حق دفاع متهمان و مشتکی عنهم را رعایت کرده و فرصت استفاده از وکیل و کارشناس را برای آنان همواره فراهم آورند.
- ۴ - با دادخواهان و اشخاص در مظان اتهام و مرتكبان جرایم و مطلعان از وقایع و کلاً در اجرای وظایف محوله و برخورد با مردم، لازم است اخلاق و موازین اسلامی کاملاً مراعات گردد.
- ۵ - اصل منع دستگیری و بازداشت افراد ایجاد می‌نماید که در موارد ضروری نیز به حکم و ترتیبی باشد که در قانون معین گردیده است و ظرف مهلت مقرر پرونده به مراجع صالح قضایی ارسال شود و خانواده دستگیر شدگان در جریان قرار گیرند.
- ۶ - در جریان دستگیری و بازجویی یا استطلاع و تحقیق، از ایذای افراد نظری بستن

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

بیانی

۹۴۷۶ شماره

۱۲۱۹۶ تاریخ

پیش

چشم و سایر اعضاء، تحقیر و استخفاف به آنان، اجتناب گردد.

۷ - بازجویان و مأموران تحقیق از پوشاندن صورت و یا نشستن پشت سر متهم یا بردن آنان به اماکن نامعلوم و کلاً اقدام‌های خلاف قانون خودداری ورزند.

۸ - بازرسی‌ها و معاینات محلی، جهت دستگیری متهمان فراری یا کشف آلات و ادوات جرم براساس مقررات قانونی و بدون مزاحمت و در کمال احتیاط انجام شود و از تعرض نسبت به استاد و مدارک و اشیایی که ارتباطی به جرم نداشته و یا به متهم تعلق ندارد و افشاری مضمون نامه‌ها و نوشته‌ها و عکس‌های فامیلی و فیلم‌های خانوادگی و ضبط بی مورد آنها خودداری گردد.

۹ - هرگونه شکنجه متهم به منظور اخذ اقرار و یا اجبار او به امروز دیگر ممنوع بوده و اقرارهای اخذ شده بدینوسیله حجت شرعی و قانونی نخواهد داشت.

۱۰ - تحقیقات و بازجویی‌ها، باید مبتنی بر اصول و شیوه‌های علمی قانونی و آموزش‌های قبلی و نظارت لازم صورت گیرد و باکسانی که ترتیبات و مقررات را نادیده گرفته و در اجرای وظایف خود به روش‌های خلاف آن متولّ شده‌اند، براساس قانون برخورد جدی صورت گیرد.

۱۱ - پرسش‌ها باید، مفید و روشن و مرتبط با اتهامات انتسابی باشد و از کنجکاوی در اسرار شخصی و خانوادگی و سؤال از گناهان گذشته افراد و پرداختن به موضوعات غیر مؤثر در پرونده مورد بررسی احتراز گردد.

۱۲ - پاسخ‌ها به همان کیفیت اظهار شده و بدون تغییر و تبدیل نوشته شود و برای اظهارکننده خوانده شود و افراد با سواد در صورت تمایل، خودشان مطالب خود را بنویسند تا شبّه تحریف یا القاء ایجاد نگردد.

۱۳ - محاکم و دادسراها بر بازداشتگاههای نیروهای ضابط یا دستگاههایی که به موجب قوانین خاص وظایف آنان را انجام می‌دهند و نحوه رفتار مأموران و متصدیان مربوط با متهمان، نظارت جدی کنند و مجریان صحیح مقررات را مورد تقدیر و تشویق

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

متن

۹۹۶۶

شماره

تاریخ ۱۴۱۹۶

پیش

قرار دهنده و با متخلفان برخورد فانونی شود.

۱۴ - از دخل و تصرف ناروا در اموال و اشیای ضبطی و توقيفی متهمان، اجتناب نموده و در اولین فرصت ممکن یا ضمن صدور حکم یا قرار در محاکم و دادسراها نسبت به اموال و اشیاء تعیین تکلیف گردد و مدام که نسبت به آنها اتخاذ تصمیم قضائی نگردیده است در حفظ و مراقبت از آنها اهتمام لازم معمول گردد و در هیچ موردی نباید از آنها استفاده شخصی و اداری به عمل آید.

۱۵ - رئیس قوه قضائیه موظف است هیأتی را به منظور نظارت و حسن اجرای موارد فرق تعیین کند. کلیه دستگاههایی که به نحوی در ارتباط با این موارد قرار دارند موظفند با این هیأت همکاری لازم را معمول دارند. آن هیأت وظیفه دارد در صورت مشاهده تخلف از قوانین، علاوه بر مساعی در اصلاح روشها و انتباق آنها با مقررات، با متخلفان نیز از طریق مراجع صالح برخورد جدی نموده و نتیجه اقدامات خود را به رئیس قوه قضائیه گزارش نماید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه سورخ پانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

مهری کروبی

رئیس مجلس شورای اسلامی